

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65103, faks. 8 706 65138, el. p. raimondas.sukys@lrs.lt

Reginai Kulpienei-Jaunienei
ir kitiems Šilutės pirminės sveikatos priežiūros
centro darbuotojams
Rusnės g. 1
LT-99185 Šilutė

2014-03-09 Nr. 4D-2013/2-639/30-1018

Šilutės rajono savivaldybės administracijai

DĖL PAŽYMOŠ PATEIKIMO

Siunčiame Seimo kontrolieriaus pažymą Nr. 4D-2013/2-639 „Dėl Reginos Kulpienės-Jaunienės skundo prieš Šilutės rajono savivaldybės administraciją“.

Prašome Reginos Kulpienės-Jaunienės su pažyma supažindinti kitus Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojus.

PRIDEDAMA. Seimo kontrolieriaus pažyma, 14 lapų.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys

Originalas paštu nebus siunčiamas

Rita Janušauskienė, tel. 8 70 66 5117, el. p. rita.janusauskiene@lrs.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL REGINOS KULPIENĖS-JAUNIENĖS SKUNDO PRIEŠ ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĘ

2014-04-03 Nr. 4D-2013/2-639
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo Reginos Kulpienės-Jaunienės (toliau vadinama – pareiškėja) ir kitų viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro (arba toliau vadinama – Centras) darbuotojų (14-os; toliau vadinama – pareiškėjai) skundą dėl Šilutės rajono savivaldybės (arba toliau vadinama – Savivaldybė) merės Daivos Žebelienės ir Savivaldybės administracijos direktoriaus Raimondo Ambrozaičio veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Centro darbuotojų prašymus (toliau vadinama – Skundas).

2. Pareiškėjai Skunde nurodo: „Mes, žemiau pasirašę Centro darbuotojai, esame nepatenkinti formaliu ir biurokратиšku Savivaldybės merės D. Žebelienės ir Administracijos direktoriaus R. Ambrozaičio darbu“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.1. „Mūsų gydymo įstaigoje jau keli metai tęsiasi nesutarimai tarp kolektyvo ir įstaigos vyr. gydytojos Jadvygos Ažukaitienės.“

„[2012] metų gruodžio mėnesį su darbuotojais buvo susitikę rajono vadovai: merė Daiva Žebelienė, mero pavaduotojas Algirdas Balčytis, Savivaldybės tarybos ir Centro stebėtojų tarybos nariai Vladas Kainovaitis bei Jonas Purlys (Centro vadovė nedalyvavo). [...] Mes išdėstėme savo pastabas ir pasiūlymus [...]. Tačiau kai [2013 m.] vasario mėn. buvo sustabdyta Ūkio banko veikla ir jame liko daugiau kaip 2 mln. Lt mūsų įstaigos lėšų, jokių veiksmų iš rajono vadovų nebesulaukėme.“

2.2. „[2012] kovo 15 d. įvykusiame darbuotojų susirinkime dalyvavo Savivaldybės administracijos direktorius R. Ambrozaitis, vienas iš Stebėtojų tarybos narių V. Kainovaitis ir dar dvi Savivaldybės tarybos narės [...]. [...] Centro vyr. gydytoja J. Ažukaitienė nedalyvavo, nes sirgo [...].“

„Prieš susirinkimą laikinai einančiam Centro vadovo pareigas L. Indriuškaite pateikėme sąrašą klausimų, kurie tuo metu atrodė aktualiausi.“

2.3. „[2012] Kovo mėn. 28 d. vykusiame Savivaldybės tarybos posėdyje buvo pateikta informacija, kad yra kolektyvo kreipimasis, kad pareikštas nepasitikėjimas vyr. gydytoja. Dauguma Tarybos narių tame posėdyje nepritarė Centro 2012 metų finansinių ataskaitų rinkiniui, vadovo veiklos ir visos įstaigos 2012 metų veiklos ataskaitoms (vyr. gydytoja J. Ažukaitienė dar sirgo). Kaip pagrindinė priežastis buvo minimi Ūkio banke dingę įstaigos pinigai [...]. Tame posėdyje buvo pažadėta, kad mums aktualių sprendimų bus ieškoma balandžio mėnesį [...], tačiau [...] nieko

nesvarstė. [...] Formalus pasiteisinimas: vyr. gydytoja J. Ažukaitienė po ligos tik neseniai grįžo į darbą ir nespėjo susipažinti su susirinkimo medžiaga, pateikti atsakymų bei paaiškinimų.“

2.4. „Mūsų susirinkimo metu iškeltos problemos nebuvo svarstomos ir Stebėtojų tarybos posėdžiuose.“

2.5. „[...] mes manome, kad komitetuose svarstymai nevyko dėl to, jog Tarybos nariams tendencingai nebuvo pateikta jokios papildomos informacijos:

1) Jiems buvo išplatintas tik susirinkimo protokolas, nepaviešinant kitos, prie protokolo pridėtos medžiagos;

[...] 3) Prie protokolo yra pridėti darbuotojų pareiškimai, rašyti vyr. gydytojai dar 2010-12-08 ir 2011-10-03. Kokio pasirošimo reikia, norint atsakyti, kodėl per 1,5 metų niekas negirdi, kaip kolektyvas kalba apie tarpusavio pasitikėjimo nebuvimą?

4) [...] vyr. gydytoja privalo organizuoti konkursus, kai į darbą priima padalinių vadovus. [...] Ar gali Savivaldybės administracijos direktorius nežinoti arba nerasti informacijos apie tai, buvo konkursas ar nebuvo? O jei konkurso nebuvo, tai kodėl vyr. gydytojai nepareikšta jokia drausminė nuobauda?

5) Prie protokolo pridedama informacija apie tai, kad vyr. gydytoja J. Ažukaitienė kartu dirba ir gydytoja higieniste. Ar gali ji tai daryti be darbdavio, t. y. Savivaldybės, žinios? [...] kodėl vyr. gydytojai nepareikšta jokia drausminė nuobauda? [...]

6) Niekas nepateikė informacijos apie tai, [...] kokių veiksmų galima imtis dėl Ūkio banke dingusių 2,1 mln. Lt ir kokią galimą naudą iš tokios sumos laikymo banke gavo vyr. gydytoja?“

2.7. „Manome, kad daug informacijos Tarybos nariams ir atsakymų į mūsų klausimus rajono vadovai galėjo pateikti ir be vyr. gydytojos pasiaiškinimo, [...]“

2.8. „Dar įdomiau, kad į mūsų kolektyvinį kreipimąsi, kuris Savivaldybėje buvo užregistruotas š. m. kovo 21 d., atsakyta tik balandžio 22 dieną, o atsakymas adresuotas asmeniškai vienai gydytojai (ji pirmininkavo susirinkimui). Galima įtarti, kad rajono vadovai visiškai nesiskaito su kolektyvine nuomone, ir tokiu būdu siekia mūsų kolektyvo problemas pateikti kaip dviejų asmenų tarpusavio nesutarimus.“

2.9. „Mes manome, kad šioje situacijoje Šilutės rajono vadovai dėl nesuprantamų priežasčių nepadeda mums gauti informacijos apie Centro veiklą ir tokiu būdu yra ribojama mūsų teisė į informaciją. Trūkstant elementarios informacijos nepasitikėjimo atmosfera kolektyve tik stiprėja, darbo sąlygos blogėja.“

3. Pareiškėjai prašo Seimo kontrolieriaus „padėti mums ir atlikti tyrimą“:

3.1. „įvertinti, ar nebuvo pažeisti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtinti principai; ar vyr. gydytojos nebuvimas darbe gali būti svarbia priežastimi, kad mūsų prašymas nenagrinėjamas?“

3.2. „įvertinti galimai biurokратиškus Šilutės rajono vadovų veiksmus (neveikimą), nagrinėjant mūsų prašymus bei vykdant Centro stebėtojų tarybos veiklos priežiūrą ir kontrolę.“

3.3. „3) įvertinti, ar nebuvo pažeisti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtinti principai, ypač viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę principas.“

3.4. „4) paaiškinti, ar Savivaldybės tarybos, kuri yra Centro steigėjas, nepritarimas vyr. gydytojos J. Ažukaitienės veiklos ataskaitai už 2012 metus turi kokią nors teisinę reikšmę, ar tai tik formalus veiksmas.“

4. Su Skundu pateikta:

4.1. Devynių Centro darbuotojų 2013-03-12 kreipimasis į Savivaldybės administracijos direktorių, Savivaldybės gydytoją (Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetą ir Centro stebėtojų tarybą) (2013-03-12 registracijos Savivaldybės tarybos sekretoriatoje Nr. 2271), kuriuo prašoma suvienodinti darbo užmokestį.

4.3. Savivaldybės merės D. Žebelienės 2013-04-22 raštas Nr. R3-(2.U9)-32 (atsakymas į Centro darbuotojų (slaugytojų) prašymus 2013-03-12 Nr. 2271 ir į 2013-03-21 Nr. R2-25620, adresuotas vienai iš pareiškėjų R. Kulpienei-Jaunienei. Rašte nurodyta:

4.3.1. „2013-03-15 vykusiame Centro darbuotojų susirinkime buvo pateikti klausimai apie šios įstaigos finansinę, ūkinę ir administracinę veiklą. Laikinais einantis vadovo pareigas Liutauras Indriuška susirinkimo metu į kai kuriuos klausimus atsakė, tačiau pateikti visą informaciją į užduotus klausimus negalėjo, nes jam nebuvo suteikta galimybė susipažinti su visa medžiaga.“

4.3.2. „Savivaldybės administracija 2013-04-15 kreipėsi į Centro vyriausiąją gydytoją, kuri turėjo nedarbingumo pažymėjimą ir dabar pradėjo dirbti, kad raštu atsakytų į darbuotojų iškeltus klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta kovo mėnesį vykusio susirinkimo metu.“

4.3.3. „Š. m. kovo 27 d. viešosios įstaigos Centro stebėtojų taryba pasiūlė įstaigos vadovei parengti darbuotojų darbo apmokėjimo ir darbo užmokesčio fondo tvarkos projektą.“

4.3.4. „Savivaldybės administracija, gavusi atsakymus iš Centro vadovės, pateiks visą informaciją įstaigos darbuotojams.“

4.4. Darbuotojų 2013-03-15 susirinkimo protokolas, adresuotas Savivaldybės meriui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės tarybos komitetams ir Savivaldybės gydytojui. Šiame protokole pažymėta, kad buvo priimti pasiūlymai išsiaiškinti Centro ūkinės veiklos, darbo organizavimo ir apmokėjimo klausimus, taip pat dėl 2,1 mln. litų lėšų likimo, išreikštas nepasitikėjimas Centro vadovu J. Ažukaitiene.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingos aplinkybės

5. Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į pirmiau aprašytas aplinkybes:

5.1. kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas pateikti visą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus dėl veiksmų, kurių Savivaldybė ėmėsi, sprendžiant Pareiškėjų keliamas problemas, taip pat paaiškinimus dėl nepritarimo viešosios įstaigos veiklos, finansinėms ir vadovo ataskaitoms pasekmių, kodėl į pareiškėjų klausimus, nurodytus šios pažymos 4.1, 4.4 punktuose, nebuvo pavesta atsakyti Centro vyriausiojo gydytojo pavaduotojui arba kitam pareigūnui (jeigu Centro vyriausioji gydytoja sirgo; šios pažymos 4.3.2 punktas); kodėl Savivaldybės 2013-04-22 raštas Nr. R3-(2.1.19)-32 buvo adresuotas pareiškėjai, nors šiuo raštu atsakyta į Centro slaugytojų prašymą ir į darbuotojų susirinkimo prašymus (pažymos 4.1 ir 4.3 punktai); dėl Centro stebėtojų tarybos sudarymo, jos kompetencijos ir veiklos kontrolės tvarkos, ar ji nagrinėjo Centro darbuotojų prašymus (pažymos 4.1 ir 4.2 punktai); jeigu ne – nurodyti priežastis; ar Savivaldybės administracija pateikė Savivaldybės tarybos komitetams visą reikalingą informaciją (atsižvelgus į kiekvieną pareiškėjų Skunde nurodytą aplinkybę; šios pažymos 2.6 punkto 1, 3, 4, 5, 6 pastraipos) ir kt., taip pat prašyta išsamiai informuoti, kokių veiksmų Savivaldybė ketina imtis, kad būtų išspręsti pareiškėjų keliami klausimai;

5.2. atkreipė pareiškėjų dėmesį į tai, kad vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymu (pažymos 7.3 punktas) Seimo kontrolierius šio Skundo tyrimo metu tirs Savivaldybės administracijos pareigūnų veiklą (neveikimą), tačiau, atsižvelgdamas į Skunde nurodytas aplinkybes, *nevertins Savivaldybės tarybos, jos komitetų veiklos.*

6. Atsakydama į paklausimą Savivaldybės merė D. Žebelienė Seimo kontrolierių informavo:

6.1. „[...] Nepritarus 2013-03-28 Tarybos posėdyje viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro [...] veiklos, finansinėms ir vadovo ataskaitoms, viešosios įstaigos stebėtojų tarybos 2013-04-11 vykusiame posėdyje šios įstaigos vadovui mėnesinę algos kintamąją dalį buvo pasiūlyta sumažinti iki 20 procentų [...]“

6.2. „[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausiojo gydytojo pavaduotojo etatas nėra įsteigtas. Centro vyr. gydytoją ligos metu pavadavo L. Indriuška – viešųjų pirkimų organizatorius. Darbuotojų susirinkime 2013-04-15 į dalį klausimų laikinai einantis vadovo pareigas L. Indriuška atsakė, tačiau į likusius darbuotojų klausimus Šilutės rajono savivaldybės administracija galėjo pateikti ir pateikė atsakymus tik gavusi informaciją iš Centro vyriausiosios gydytojos J. Ažukaitienės. Šilutės rajono savivaldybės administracija kreipėsi į gydytoją Reginą Kulpienę-Jaunienę, kaip šio Centro darbuotojų atstovę, informuodama apie 2013 m. kovo 15 d. vykusio viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų susirinkimo metu iškeltus klausimus [...].“

6.3. „[...] Remiantis viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro 2013-03-15 vykusio šios įstaigos darbuotojų susirinkimo protokolu, susirinkimo pirmininke buvo išrinkta gydytoja Regina Kulpienė-Jaunienė, todėl susirašinėjimas buvo vykdomas su Centro gydytoja Regina Kulpiene-Jauniene, kaip viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų atstove.“

6.4. „[...] Savivaldybės tarybos 2013-03-28 posėdyje buvo svarstomas klausimas „Dėl pritarimo viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir Visuomenės sveikatos biuro vadovų veiklos ataskaitoms“. Taryba nepritarė viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vadovo veiklos ataskaitai. 2013-03-28 Tarybos posėdyje taip pat nepritarė viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro finansinių ataskaitų rinkiniui ir veiklos ataskaitai [...].“

6.5. „[...] 2013 m. kovo 21 d. vykusiame viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro stebėtojų tarybos posėdyje buvo pasiūlyta perskaičiuoti atlyginimą slaugytojai, kuri negavo minimalaus darbo užmokesčio, ir kuo skubiau išmokėti jai atlyginimo skirtumą. Taip pat stebėtojų taryba pasiūlė parengti naują darbo apmokėjimo tvarką bei ją derinti su stebėtojų taryba [...].“

6.6. „[...] Šilutės rajono savivaldybės tarybos sekretoriatas pateikė Tarybos nariams visą reikalingą informaciją, t. y. viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų susirinkimo protokolą. Tarybos nariams informacija buvo išsiųsta elektroniniu paštu [...].“

6.7. „[...] 2013-03-15 viešojoje įstaigoje Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centre įvykusio darbuotojų susirinkimo protokolas ir pridėta informacija buvo išplatinti Tarybos nariams.

[...] Socialinių reikalų komiteto pirmininkui Centro darbuotojų susirinkimo protokolas buvo pateiktas 2013 m. kovo 21 d. prieš prasidedant komiteto posėdžiui. Prieš Tarybos posėdį vyko paskutinis Socialinių reikalų komiteto posėdis. Komiteto pirmininkas į darbotvarkę informacijos neįtraukė vadovaudamasis Šilutės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 15 straipsnio 2 punktu: „komitetų posėdžių darbotvarkes sudaro komiteto pirmininkas arba jo pavaduotojas, o kai šaukiamas neeilinis komiteto posėdis – gali tvirtinti ir meras. Darbotvarkė tvirtinama ne vėliau kaip 2 darbo dienos iki komiteto posėdžio ir ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną po patvirtinimo paskelbiama savivaldybės interneto svetainėje.“

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojų rašyti pareiškimai buvo adresuoti šio Centro vadovei. Centro darbuotojų 2010-12-08 ir 2011-10-03 pareiškimai Savivaldybės meriui ir Administracijos direktoriui pateikti 2013-03-15 kartu su darbuotojų susirinkimo protokolu, todėl tik dabar galima vertinti šiuos darbuotojų pareiškimus.

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytoja pateikė informaciją, kad vedėjo etato greitosios medicinos pagalbos skyriuje nėra, nes skyriui vadovauja vyresnioji slaugytoja, turinti administracinio darbo patirtį. Centro vyriausioji gydytoja į tokias pareigas turėjo teisę priimti asmenį neskelbdama viešo konkurso (pridėtas Centro vyr. gydytojos 2013-05-31 raštas Nr. S191.40-185, kuriame nurodoma, jog „[...] specialistų labai trūksta, į šias pareigas priimtas darbuotojas, turintis administracinio darbo patirtį. Kitų kandidatų nebuvo“).

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausiosios gydytojos darbdavys – Šilutės rajono savivaldybės Taryba, administracijos direktorius ir Centro stebėtojų taryba nebuvo informuoti, kad viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytoja ėjo kitas pareigas pagal kitą darbo sutartį.“

6.8. „[...] Centro darbuotojų 2013-03-12 kreipimasis dėl darbo apmokėjimo tvarkos buvo svarstomas Centro stebėtojų tarybos 2013-03-21 posėdyje, kuriame buvo nutarta perskaičiuoti atlyginimą slaugytojai, kuri negavo minimalaus darbo užmokesčio. Posėdyje siūlyta paruošti naują apmokėjimo tvarką, suderintą su stebėtojų taryba [...].

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytoja informacijos apie Laučių medicinos punkto remonto darbus pateikti negalėjo, nes juos atliko Šilutės rajono savivaldybės administracijos samdyta įmonė. Laučių medicinos punktas 2011-02-14 buvo perkeltas į naujai renovuotas ir pagal panaudą perduotas viešajai įstaigai Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centrui. Šios patalpos buvo renovuotos Šilutės rajono savivaldybės administracijos lėšomis (pridedamas Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyr. gydytojos 2013-05-31 raštas Nr. S191.40-185).

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro pastate 2013 m. buvo įrengtas šildymas infraraudonaisiais spinduliais už 17 999,26 Lt. Sutartis dėl šildytuvų įsigijimo ir montavimo darbų buvo sudaryta su UAB „ETS centras“ [...].

[...] Šilutės rajono savivaldybės administracija kreipėsi raštu į Centro vyr. gydytoją, kad pateiktų informaciją dėl masažinės kėdės pirkimo. Centro vyr. gydytoja pateikė informaciją, kad masažinė kėdė įsigyta 2010 metais. Masažinė kėdė eksploatuojama poliklinikos pirmame aukšte, priešais viešųjų pirkimų organizatoriaus kabinetą [...].

[...] Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausioji gydytoja yra atsakinga už šios įstaigos ūkinę veiklą ir darbuotojų tinkamų darbo sąlygų užtikrinimą. Vadovaujantis Centro įstatų 23.13 punktu, įstaigos vadovo pareiga vadovauti įstaigos pagrindinei ir ūkinei veiklai, tvarkyti jos reikalus, užtikrinti įstaigos darbuotojų saugias ir sveikas darbo sąlygas.

[...] Vadovaujantis viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro kreipimusi į AB Ūkio banko laikinąjį administratorių, nustatyta, kad Centro pinigų likutis AB Ūkio banke 2013 m. vasario 28 d. buvo 2 100 050,08 Lt. AB Ūkio bankas informavo, kad, vadovaujantis investicijų ir indėlių draudimo įstatymu, į Šiaulių banką buvo perkelta suma, atitinkanti maksimalią draudimo sumą – 345 280 Lt. Likusi Centro suma (1 753 822,30 Lt) liko Ūkio banke, nes ji viršija maksimalią indėlių draudimo sumą. Ūkio banke likę kreditoriniai reikalavimai bus tenkinami AB Ūkio banko bankroto procedūros metu pagal sudarytą kreditorių eilę [...].

[...] Vadovaujantis viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro įstatų 23.5 ir 23.7 punktais, šių klausimų sprendimo būdus teikia Centro vyriausiasis gydytojas, derindamas su įstaigos stebėtojų taryba, tačiau šios įstaigos vadovas nepateikė jokių konkrečių sprendimo būdų.

[...] Vadovaujantis viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vyriausiosios gydytojos pateikta informacija, atlyginimų vidurkiai (perskaičiavus į 1,00 etatą) skaičiuojami atsižvelgiant į priskaitytą darbo užmokesį ir užimtų etatų skaičių [...].

[...] Nuo 2013-06-01 viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro laikinai vadovo pareigas eina viešųjų pirkimų organizatorius Liutauras Indriuška. 2013-04-25 Šilutės rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. T1-762 „Dėl darbo sutarties su Jadvyga Ažukaitiene nutraukimo“.

6.9. „[...] Šilutės rajono savivaldybės taryba 2013-04-25 priėmė sprendimą Nr. T1-762 „Dėl darbo sutarties su Jadvyga Ažukaitiene nutraukimo“. Nuo 2013-06-01 viešajai įstaigai Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centrui vyr. gydytoja Jadvyga Ažukaitienė nebevadovauja. Naujai paskirtas vadovas bus atsakingas už tolesnę šios asmens sveikatos priežiūros įstaigos veiklą. Paskyrus naująjį viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro vadovą, bus

organizuojamas stebėtojų tarybos posėdis ir parengta ilgalaikė įstaigos veiklos strategija bei rekomendacijos dėl šios įstaigos darbuotojų darbo sąlygų gerinimo.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir Vyriausybės nutarimai

7.1. *Vietos savivaldos įstatymas:*

4 *straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 10) veiklos skaidrumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; 11) viešumo ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę. Savivaldybės gyventojai ar jų atstovai turi teisę susipažinti su savivaldybės institucijų sprendimų projektais ir priimtais sprendimais, gauti viešus ir motyvuotus atsakymus į pareikštą nuomonę apie savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų ar atskirų valstybės tarnautojų darbą; 12) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių.“

6 *straipsnis* – vienos iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra: „[...] 4) savivaldybės biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, savivaldybės viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų steigimas; [...] 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), [...]“

9 *straipsnis* – „1. Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą savivaldybės biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę.“

16 *straipsnis* – „[...] 2. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija: [...] 19) [...], savivaldybės [...] viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė), savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir organizacijų vadovų ataskaitų ir atsakymų į savivaldybės tarybos narių paklausimus išklausymas reglamento nustatyta tvarka, sprendimų dėl šių ataskaitų ir atsakymų priėmimas; [...] 3. Paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija: [...] 3) savivaldybės viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovų skyrimas į pareigas ir atleidimas iš jų, kitų funkcijų, susijusių su šių juridinių asmenų vadovų darbo santykiais, įgyvendinimas [...] 4) savivaldybės viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) kolegialių organų sudarymas, kaip tai numatyta viešosios įstaigos įstatuose; 5) savivaldybės viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas; 6) savivaldybės viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vidaus kontrolės tvarkos nustatymas; [...] 5. Savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka prižiūri [...], kitus subjektus, tiesiogiai įgyvendinančius valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas. [...] 7. Konkrečius įgaliojimus, nustatytus šio straipsnio 3 dalyje, savivaldybės taryba reglamento nustatyta tvarka gali pavesti vykdyti savivaldybės administracijos direktoriui arba savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui (pavaduotojams) (jeigu ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiamą (steigiamas), [...]“

20 *straipsnis* – „1. Meras yra atskaitingas savivaldybės tarybai ir bendruomenei už savivaldybės veiklą. 2. Meras: 1) [...], nustato ir sudaro savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkes ir teikia savivaldybės tarybos sprendimų projektus, šaukia savivaldybės tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja, koordinuoja savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų veiklą, pasirašo savivaldybės tarybos sprendimus ir posėdžių, kuriems pirmininkavo, protokolus; [...] 11) kontroliuoja ir prižiūri savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų [...] vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimus; 3. Meras rūpinasi, kad: [...] 5) būtų

tobulinamas savivaldybės tarybos sprendimų priėmimas ir savivaldybės tarybos komitetų veikla; [...].“

29 straipsnis – „8. Administracijos direktorius: [...] 3) organizuoja savivaldybės administracijos darbą, [...] atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje; [...] 7) koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą, atlieka kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus jam priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas;“

30 straipsnis – „2. Savivaldybės administracija: [...]; 6) rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; 7) atlieka sekretoriato, mero, tarybos narių ir savivaldybės kontrolieriaus finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą; [...].“

7.2. Viešojo administravimo įstatymas:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) *Įstatymo viršenybės*. [...]; 2) *objektyvumo*. [...]; 3) *proporcingumo*. [...]; 4) *nepiktnaudžiavimo valdžia*. [...]; 8) „vieno langelio“.

7.3. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme (toliau vadinama – Teisės gauti informaciją įstatymas) nurodyta:

4 straipsnis – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; [...].“

7.4. Seimo kontrolierių įstatymas:

2 straipsnis – „2. Pareigūnas – valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos tarnautojas, taip pat kitas darbuotojas, atliekantis viešojo administravimo funkcijas; viešosios įstaigos bei nevyriausybinės organizacijos, kurioms įstatymų nustatyta tvarka suteikti viešojo administravimo įgaliojimai, darbuotojas, turintis administravimo įgaliojimus nepavaldiems asmenims; valstybės įgaliotas asmuo, atliekantis įstatymų nustatytas valstybės suteiktas funkcijas.“

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. 2. Seimo kontrolieriai netiria Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, Vyriausybės (kaip kolegialios institucijos), valstybės kontrolieriaus ir Konstitucinio Teismo bei kitų teismų teisėjų veiklos, savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. [...]. 4. Seimo kontrolieriai netiria skundų dėl darbo teisinių santykių [...].“

7.5. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Taisyklės), nurodyta:

„2. Šių Taisyklių nustatyta tvarka taip pat nagrinėjami asmenų kreipimaisi į institucijas, kai išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie institucijos veiklos pagerėjimą ar trūkumus ir pateikiami pasiūlymai, kaip juos ištaisyti, informuojama apie pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų (toliau vadinama – valstybės tarnautojas), piktnaudžiavimą ar neteisėtus veiksmus, nesusijusius su konkreto asmens teisėtų interesų ir teisių pažeidimu, atkreipiamas dėmesys į tam tikrą padėtį, kitokie asmenų kreipimaisi į instituciją. [...].“

„6. Nagrinėdami asmenų prašymus, valstybės tarnautojai privalo vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, teisingumo, sąžiningumo ir protingumo, taip pat Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, tarnybinės pagalbos, efektyvumo, subsidarumo ir „vieno langelio“ principais, o teikdami asmenims informaciją – Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme [...] nustatytais informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo, objektyvumo ir pagalbos principais.“

„7. Draudžiama atsisakyti nagrinėti asmenų prašymus dėl to, kad nėra šią funkciją atliekančio valstybės tarnautojo. Valstybės tarnautojų atostogų, komandiruočių ir kitais nebuvimo tarnyboje atvejais asmenų prašymus nagrinėti turi būti pavedama kitiems valstybės tarnautojams.“

„30. Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje.“

„31. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje, institucijos vadovas per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų. Likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki šių Taisyklių 30 punkte nustatyto termino pabaigos, institucija išsiunčia asmeniui pranešimą raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu prašymas pateiktas elektroniniu būdu), nurodama prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

„41. Atsakymai į prašymą parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: [...] 41.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 41.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – įsakymą, potvarkį ar nustatytą tvarka kitą nustatytosios formos dokumentą, kuriame išreikšta institucijos valia, – atsakoma pateikiant atitinkamo dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 41.4. į kreipimąsi, kuriame išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie institucijos veiklos pagerėjimą ar trūkumus ir pateikiami pasiūlymai, kaip juos ištaisyti, atkreipiamas dėmesys į tam tikrą padėtį, informuojama apie valstybės tarnautojų piktnaudžiavimą ar neteisėtus veiksmus, nesusijusius su konkrečiu asmens teisėtų interesų ir teisių pažeidimu, ar kitokį asmens kreipimąsi atsakoma laisvos formos raštu.“

8. Kiti teisės aktai

Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-04-29 sprendimu Nr. T1-1356 patvirtinti Viešosios įstaigos Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro įstatai:

„23. Vyriausiojo gydytojo teisės ir pareigos: [...] 23.5. tvirtinti įstaigos vidaus tvarkos taisykles, darbuotojų pareigines instrukcijas ir pareiginius nuostatus, administracijos darbo reglamentą, vidaus organizacinę valdymo struktūrą, skyrių darbo nuostatus, nustatyti ir tvirtinti vidaus kontrolės tvarką, kitus vidaus tvarkomuosius dokumentus; [...] 23.7. suderinus su įstaigos stebėtojų taryba, tvirtinti įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo ir darbo užmokesčio fondo tvarką, neviršijant steigėjo [...] patvirtinto darbo užmokesčio; [...] 23.13. vadovauti įstaigos pagrindinei ir ūkinei veiklai, tvarkyti jos reikalus, užtikrinti įstaigos darbuotojų saugias ir sveikas darbo sąlygas; [...]“

Aktualios teismų nutartys

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. kovo 1 d. nutartyje (administracinė byla Nr. A⁵⁰²-1605/2012) nurodyta:

„Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis,

viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

Skundo tyrimo išvados

10. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymu (šios pažymos 7.4 punktą), numatančiu, kad Seimo kontrolierius netiria savivaldybių tarybos (kaip kolegialios institucijos) veiklos, taip pat netiria skundų dėl darbo santykių, Seimo kontrolierius nepasisako dėl *Savivaldybės tarybos, jos narių (įskaitant merą), komitetų veiklos bei Skundo aplinkybių, susijusių su darbo teisiniais santykiais*, tačiau, atsižvelgdamas į pareiškėjų nurodytas aplinkybes, Seimo kontrolierius šio Skundo tyrimo metu vertino Savivaldybės administracijos pareigūnų veiklą (neveikimą).

11. Iš Skundo tyrimo metu gautų dokumentų ir informacijos nustatyta, kad Centro vyriausiojo gydytojo pavaduotojo etatas nėra įsteigtas. Centro vyriausiąją gydytoją J. Ažukaitienę ligos metu pavadavo viešųjų pirkimų organizatorius L. Indriuška, kuris darbuotojų susirinkime 2013-03-15 atsakė tik į dalį klausimų, į likusius Savivaldybė galėjo pateikti atsakymus tik gavusi informaciją iš Centro vyriausiosios gydytojos J. Ažukaitienės. Pareiškėja, kaip Centro darbuotojų atstovė ir susirinkimo pirmininkė, buvo informuota apie 2013-03-15 Centro susirinkimo metu iškeltus klausimus. Savivaldybė nenurodė, kada tiksliai buvo pateikti atsakymai.

12. Savivaldybė, teikdama informaciją Seimo kontrolieriui, neatsakė, ar ji nagrinėjo Centro darbuotojų prašymus. Centro darbuotojų rašyti pareiškimai buvo adresuoti šio Centro vadovei. Centro darbuotojų 2010-12-08 ir 2011-10-03 pareiškimai, adresuoti Savivaldybės merei ir Administracijos direktoriui, jiems buvo pateikti 2013-03-15 kartu su darbuotojų susirinkimo protokolu. Nustatyta, kad Savivaldybės tarybos sekretoriatas pateikė tarybos nariams visą reikalingą informaciją, t. y. Centro darbuotojų susirinkimo protokolą; tarybos nariams dokumentas buvo išsiųstas elektroniniu paštu.

13. Viešojo administravimo įstatymas, Teisės gauti informaciją įstatymas, Taisyklės (šios pažymos 7.3, 7.4, 7.5 punktai) įtvirtina viešojo administravimo subjektų veiklos, asmenų prašymų ar kreipimusi nagrinėjimo, informacijos teikimo principus, numatančius, kad asmenims, kurie kreipėsi, turi būti teikiama visa įstaigos turima, teiktina ir prašymo ar kreipimosi turinį atitinkanti informacija. Taip pat yra nustatyti terminai prašymams išnagrinėti bei draudimas atsakyti nagrinėti asmenų prašymus, jeigu nėra tokią funkciją atliekančio darbuotojo. Tokiu būdu siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintos nuostatos, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, tinkamą įgyvendinimą. Kaip nurodė Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (šios pažymos 9 punktą), „kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės

viršenybės, [...], proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principu (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

14. Viešojo administravimo subjekto vidaus administravimo tikslas – užtikrinti, kad viešojo administravimo subjektas galėtų tinkamai atlikti viešojo administravimo funkcijas (Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalis). Viena iš viešojo administravimo subjekto veiklos sričių yra asmenų prašymų, skundų nagrinėjimas (Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnis). Taigi, viešojo administravimo subjektai turi organizuoti savo veiklą taip, kad asmenų prašymai, skundai būtų išnagrinėti tinkamai ir laiku (šios pažymos 7.2 punktas).

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi Viešojo administravimo įstatyme nurodytais viešojo administravimo principais, įskaitant subsidarumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi (Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 7 punktas), t. y. pats viešojo administravimo subjektas pasirenka vidaus organizacines priemones ir išteklius, kad galėtų tinkamai atlikti jam pavestas funkcijas. Viešojo administravimo subjektai (jų vadovai) turi organizuoti įstaigos veiklą taip, kad priskirtos viešojo administravimo subjektui funkcijos būtų tinkamai įvykdytos net ir tuo atveju, kai tam tikro darbuotojo laikinai nėra (atostogos, liga ar pan.).

Vienas iš pagrindinių principų, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra veiklos skaidrumo principas, kuris reiškia, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma (šios pažymos 7.1 punktas).

15. Atsižvelgus į tai, kad pareiškėjams nebuvo pateikta visa prašoma informacija nei 2013-03-15 susirinkimo, nei vėliau vykusių Savivaldybės posėdžių metu, pareiškėjų prašymas nebuvo svarstomas Savivaldybėje, motyvuojant tuo, kad nėra Centro vyriausiosios gydytojos, laikytina, kad buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai, draudžiantys atsisakyti nagrinėti asmenų prašymus dėl to, jog nėra šią funkciją atliekančio darbuotojo (šios pažymos 7.5 punktas). Atsižvelgus į tai, kad Savivaldybė nepranešė, ar pareiškėjų prašymas buvo nagrinėtas, o jeigu buvo – nenurodė, kada pareiškėjams buvo pateikta jų prašyta informacija, matytina, kad pareiškėjų prašymas galimai nebuvo tinkamai išnagrinėtas, informacija buvo pateikta galimai pažeidus teisės aktų nustatytą 20 darbo dienų terminą, o apie prašymo nagrinėjimo terminų pratęsimą pareiškėjai galimai nebuvo informuoti, todėl laikytina, kad galimai buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai dėl asmenų prašymų nagrinėjimo tvarkos ir terminų (šios pažymos 7.2, 7.5 punktai).

Atsižvelgus į tai, kas pirmiau išdėstyta, ir į tai, kad vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu savivaldybės administracija rengia savivaldybės tarybos sprendimų projektus, organizuoja jų įgyvendinimą, atlieka sekretoriato funkcijas, o savivaldybės administracijos direktorius organizuoja administracijos darbą, laikytina, kad Savivaldybės administracija neužtikrino tinkamo pareiškėjų prašymų nagrinėjimo, tokiu būdu buvo pažeisti konstituciniai teisinės valstybės, valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms, teisės viršenybės, gero administravimo, atsakingo valdymo, skaidrumo principai, todėl pareiškėjų Skundas dėl Savivaldybės administracijos biurokratinių veiksmų laikytinas pagrįstu.

16. Iš tyrimo metu gautų dokumentų ir informacijos nustatyta, kad nei Savivaldybės taryba, nei Savivaldybės administracijos direktorius, nei Centro stebėtojų taryba neturėjo informacijos, jog Centro vyriausioji gydytoja (įstaigos vadovas) ėjo kitas pareigas pagal sudarytą kitą darbo sutartį (šios pažymos 5.7 punktas), nors, atsižvelgus į teisės aktais (šios pažymos 7.1 punktas) priskirtas funkcijas bei prievolę Savivaldybei, kaip steigėjui, kontroliuoti pavaldžių institucijų vadovų veiklą, tokią informaciją privalėjo turėti.

Vadovaujantis Centro įstatų (šios pažymos 8 punktą) 23.13 punktu, įstaigos vadovo (šiuo atveju – Centro vyriausiosios gydytojos) pareiga vadovauti įstaigos pagrindinei ir ūkinei veiklai, tvarkyti jos reikalus, užtikrinti įstaigos darbuotojų saugias ir sveikas darbo sąlygas. Įvertinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją, nustatyta, kad nurodytas pareigas įstaigos vadovė atliko aplaidžiai arba visai neatliko, nesirūpino tinkamu darbo laiko, darbo užmokesčio nustatymu ir pan.

Vadovaujantis Centro įstatais, į Centro padalinių vadovų pareigas priimama konkurso būdu, už konkursų organizavimą yra atsakingas Centro vyriausiasis gydytojas (Centro įstatų 23.2 punktą). Tyrimo metu nustatyta, kad Centro vyriausioji gydytoja į Greitosios medicinos pagalbos (GMP) skyriaus vedėjo pareigas be konkurso priėmė Centro darbuotoją, turintį administracinio darbo patirtį, ir kad „kitų kandidatų nebuvo“. Savivaldybė tokį paaiškinimą priėmė, pažeidimo nežvelgė, nurodė, kad „Centro vyriausioji gydytoja į tokias pareigas turėjo teisę priimti asmenį neskelbdama viešo konkurso“ (šios pažymos 6.7 punkto ketvirtoji pastraipa). Savivaldybė, vertindama, ar buvo pažeistas Centro įstatų reikalavimas organizuoti konkursą į Centro padalinio vadovo pareigas, galimai rėmėsi tik Centro vyriausiosios gydytojos paaiškinimu ir nepareikalavo jos pateiktą informaciją pagrindžiančių dokumentų. Atkreiptinas dėmesys, kad konkursas į tam tikras pareigas laikomas įvykusių, net jeigu jame dalyvauja tik vienas asmuo. Konkursas turi būti organizuojamas, jeigu nėra nustatytų išimčių. Savivaldybė nenurodė jokių teisės aktų, kurie leistų neorganizuoti konkurso į Centro GMP skyriaus vedėjo pareigas, taip pat nepateikė jokių dokumentų, įrodančių, kad konkursas buvo organizuotas. Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracija nepagrįstai nežvelgė pažeidimo ir nesiėmė konkrečių veiksmų, t. y. nekontroliavo Centro ir jo vadovo veiklos, priimant darbuotojus į Centro GMP skyriaus vedėjo pareigas.

Vadovaujantis Centro įstatų reikalavimais, Centro vyriausioji gydytoja, suderinusi su Centro stebėtojų taryba, privalėjo teikti pinigų likučio AB Ūkio banke įšaldymo klausimo sprendimo būdus, tačiau įstaigos vadovė nepateikė jokių konkrečių pasiūlymo dėl šios problemos sprendimo, ką pripažino ir Savivaldybės merė D. Žebelienė.

Įvertinus tai, kas išdėstyta šiame punkte, darytina išvada, kad Savivaldybė nekontroliavo Centro ir jo vadovo (vyriausiosios gydytojos) veiksmų, susijusių su įstaigos ūkine veikla, darbuotojų priėmimu, darbuotojų tinkamų darbo sąlygų užtikrinimu, t. y. Savivaldybė nevykdė jai pavaldžios įstaigos (Centro) ir jos vadovo veiklos efektyvios priežiūros ir kontrolės.

17. Atkreiptinas Savivaldybės administracijos dėmesys, kad Vietos savivaldos įstatymas bei kiti teisės aktai suteikia savivaldybėms (jų įgaliotiems asmenims) ne tik teisę, bet ir pareigą kontroliuoti jiems atskaitingų įstaigų veiklą, atsižvelgus į tai, laikytina, kad Savivaldybė nevykdė Centro ir jo vadovo veiklos efektyvios priežiūros (kontrolės), todėl pareiškėjų Skundas dėl Savivaldybės administracijos veiklos šioje srityje laikytinas pagrįstu.

18. Įvertinus tai, kas išdėstyta, atsižvelgus į tai, kad Savivaldybės administracija nesiėmė konkrečių veiksmų, nekontroliavo jai pavaldžios įstaigos (Centro) ir jos vadovo) veiklos, darytina išvada, kad Vietos savivaldos įstatyme įtvirtinta savivaldybės funkcija buvo įgyvendinta netinkamai, o pareigūnų veiksmuose galima išvėgti aplaidumo ir biurokratizmo požymių, tokiu būdu buvo pažeisti iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos kylantys teisinės valstybės, valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms, teisės viršenybės bei gero administravimo, atsakingo valdymo (teisetumo, objektyvumo ir kiti) principai.

17. Tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybės tarybos 2013-03-28 posėdyje buvo svarstomas klausimas „Dėl pritarimo viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir Visuomenės sveikatos biuro vadovų veiklos ataskaitoms“. Taryba nepritarė Centro vadovo veiklos ataskaitai, 2013-03-28 tarybos posėdyje taip pat nepritarė Centro finansinių ataskaitų rinkiniui ir veiklos ataskaitai.

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad Savivaldybės taryba 2013-04-25 priėmė sprendimą Nr. T1-762 „Dėl darbo sutarties su Jadvyga Ažukaitiene nutraukimo“ ir nuo 2013-06-01 buvusi vyriausioji gydytoja J. Ažukaitienė Centru nevadovauja. Naujai paskirtas vadovas bus atsakingas už tolesnę Centro veiklą. Savivaldybė Seimo kontrolierių informavo, kad paskyrus naująjį Centro vadovą bus organizuojamas stebėtojų tarybos posėdis, bus rengiama ilgalaikė įstaigos veiklos strategija bei rekomendacijos dėl šios įstaigos darbuotojų darbo sąlygų gerinimo.

18. Įvertinus tai, kad buvo pažeisti Skundo nagrinėjimo terminai (šios pažymos 12 punktas), kad atsakymo į Skundą terminų kontrolė nebuvo vykdoma (šios pažymos 13 punktas), bei išdėstytas teisės aktų nuostatas ir teismų praktiką (šios pažymos 14 punktas), **siūlytina Savivaldybei:**

18.1. imtis teisinių ir organizacinių priemonių, užtikrinant visų prašymų, skundų (įskaitant adresuotų Savivaldybės tarybai, Merui ir pan.) tinkamą nagrinėjimą, atsakymų pateikimo terminų laikymosi kontrolės vykdymą ir atsakymų nustatytu laiku pateikimą, tokiu būdu įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms;

18.2. imtis teisinių ir organizacinių priemonių užtikrinant, kad ateityje būtų tinkamai vykdoma Savivaldybei pavaldžių įstaigų veiklos priežiūra (kontrolė), o priimami sprendimai būtų pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis ir dokumentais, tokiu būdu įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.

19. Įvertinus tai, kas išdėstyta, laikytina, kad pareiškėjų Skundas dėl Savivaldybės administracijos biurokratinių veiksmų laikytinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Reginos Kulpienės-Jaunienės ir kitų pareiškėjų Skundą pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

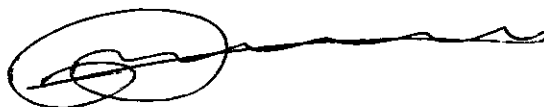
21. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 punktu, Seimo kontrolierius Šilutės rajono savivaldybės merui Daivai Žebelienei ir administracijos direktoriui Raimondui Ambrozaičiui rekomenduoja:

21.1. imtis teisinių ir organizacinių priemonių užtikrinant visų prašymų, skundų (įskaitant adresuotų Savivaldybės tarybai, Merui ir pan.) tinkamą nagrinėjimą, atsakymų pateikimo terminų laikymosi kontrolės vykdymą ir atsakymų nustatytu laiku pateikimą;

21.2. imtis teisinių ir organizacinių priemonių užtikrinant, kad ateityje būtų tinkamai vykdoma Savivaldybei pavaldžių įstaigų veiklos priežiūra (kontrolė), prižiūrima, kaip jos įgyvendina įstatymus, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimus, o priimami sprendimai būtų pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis ir dokumentais.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierių informuoti iki 2014-05-09.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys